

Wie, wat, waar, waarom en wanneer

Leon de Wolff heeft naar eigen zeggen 2.500 van de 12.000 Nederlandse journalisten getraind in een van zijn workshops die hij in de loop der jaren voor kranten- en televisiere-dacties heeft gegeven. Hij heeft nu een boek geschreven over publieksgerichte journalistiek en de toekomst van de media waarin hij op goeroeachtige wijze een nieuw tijdperk aankondigt. Veel van zijn opmerkingen zijn in de praktijk opgedaan, maar om wille van de privacy heeft hij alle door hem beschreven situaties geanonimiseerd. Gezien de bijna oudtestamentische toon van kritiek die hij aanslaat had hij beter man en paard kunnen noemen. Dat is ook meer in de geest van de journalistiek, tenminste in de journalistiek die hij van de "Oude School" noemt.

Zijn stelling is dat de Oude Journalistiek afgedaan heeft omdat de moderne tijd eist dat er meer met het gezicht naar de "klant" gewerkt moet worden. Volgens De Wolff bestaat er geen artikel of boek waarin de belangrijkste dilemma's van de journalistiek beschreven worden: "Het dilemma tussen vraag en aanbod en het dilemma tussen sturen en laten." Uit zijn onderbouwing van deze vage claim blijkt, dat hij bedoelt dat er geen publicaties zijn over de relatie tussen journalist en publiek. Daar kun je ook anders over denken als je de stroom aan publicaties kent die op gang is gebracht door Daniel Boorstin, Michael Schudson en vele anderen die over de ideologische belangen van nieuwsselectie of over *civic journalism* hebben geschreven.

De Wolff schrijft dat de Oude Journalistiek moet wennen

aan een "paradigmashift" van aanbodgerichte naar publiekgerichte journalistiek en dat die verandering alleen maar tot stand kan komen met behulp van "modern management". De "*diehards*" van de Oude School" zijn een obstakel voor deze transformatie. "Het ancien régime is bang." Hier wrekt zich de anonimiserende werkwijze. De Wolff komt met voorbeelden van verderfelijke journalistiek aanzetten waarvan je je afvraagt waar die bedreven wordt. Zo beweert hij dat *diehards* van de Oude Journalistiek het liefst feiten verdraaien om zichzelf als noble strijders te zien en dat interviewers nooit juist die vragen stellen over kwesties die lezers of kijkers boeien. Als voorbeeld geeft hij 'de' sportjournalist die niet verder komt dan een voetballer in de kleedkamer toe te roepen: "Real Madrid, een sterke ploeg." Met een andere goeroe als voorbeeld, de bladendokter *Rob van Vuure*, komt De Wolff met een nieuw plan om doelgroepen in kaart te brengen, namelijk door te denken aan een "ijkpersoon" voordat de journalist zijn verhaal gaat schrijven. Het zal wel een uiting van Oude Journalistiek zijn om op te merken dat ik nooit anders heb gehoord, op welke redactie dan ook, dan dat je goed in de gaten moet houden voor wie je schrijft. Menig regionale krant bijvoorbeeld houdt de huisvrouw uit de Mereïstraat aan die niet meer dan twee klassen MAVO heeft gevolgd. Bij *De Groene Amsterdammer* wordt een andere norm aangehouden. En bij *Viva* hoef je ze ook niet te gaan vertellen voor wie ze schrijven. De Wolff gooit alles op een hoop. Publiekgericht schrijven

wordt als resultaat van multimediaal denken gepresenteerd. En de hoofdredacties van kranten zijn zich bewust van het amateurisme van hun redacties, zo tekende De Wolff op uit de mond van Marc Chavannes, "hoofdredacteur van *NRC Handelsblad*". Een van de weinige keren dat een uitspraak niet anoniem is, gaat hij al de fout in. Marc Chavannes is een uitstekend journalist, maar hoofdredacteur is hij nooit geweest.

Hans Renders

Leon de Wolff, *De krant was koning*. Publieksgerichte journalistiek en de toekomst van de media. Uitgeverij Bert Bakker, 264 blz., € 19,95. ISBN 90-351-2897-4.

VOB // 2006

WERKEN AAN UW BLAD IN 2006!

- **WORKSHOP REDIGEREN**
1, 15 EN 29 MAART
- **CURSUS BUDGETTEREN EN BEGROTEN VOOR BLADENMAKERS**
28 MAART EN 4 APRIL
- **WORKSHOP UITWERKEN VAN EEN TIJDSCHRIFTFORMULE**
11 EN 12 APRIL
- **CURSUS UITGEEFSTRATEGIE**
23 MEI
- **WORKSHOP LEZERSMARKETING**
31 MEI

VOB // opleiding en training
in het hart van de uitgeverij

T (020) 625 30 54 E vob@vob.kvb.nl
F (020) 428 86 21 I www.vob.nl